

KURJER LITTEWSKI

w WILNIE dnia 22. Stycznia. V. S. ROKU 1810.

S. PETERSBURG V. S. d. 12 stycznia.

Urządzenie osobne Rady Monarszey. (1 Rada dzieli się na 4ry departamenta; Praw, Dziel woennych, Spraw swieckich i duchownych, Monarszey ekonomiki (2 Do departamentu Praw należy wszystko to, co z istoty swojej jest przedmiotem prawa. Kommissia praw przedstawiać będzie do tego departamentu wszystkie rysy praw przez nią ułożonych. Do departamentu dziel woennych wchodzić będą przedmioty Ministerium woennego i morskiego. Do departamentu spraw swieckich i duchownych należeć będą dzieła sprawiedliwości, urzędzenia duchownego i Policji. Do departamentu Monarszey ekonomiki należeć będą przedmioty publicznego przemysłu, nauk, handlu, finansow, skarbu i rachunkow. (3 Prezydent Rady monarszey ma pierwszeństwo w ogólnych Jey zborach, i pierwicy podpisuje się. Prezydent zagaia i zamyka posiedzenie. On naznacza co niedzielę i jakie dzieła należą do uwagi Rady Monarszey. Przy opinii Rady on przestrzega porządku i pilnuje przedmiotu rozbiierającego się. W razie różności zdań, zbiera głosy i ogłasza opinią przyjętą przez większość. Wszystkie zdania członków wynurzają się przed osobą Prezydenta. Przy końcu sessyi ogłasza przedmioty następnego posiedzenia. (4 Prezydenci po departamentach mają pierwsze miejsce i podpis; zagaiają i zamykają obrady; naznaczają co niedzielę dzieła do rozbioru departamentow należące; zbierają głosy, pilnują porządku i iedności; przed niemi członki obiawiają swoje zdania: oni zapowiadają przy końcu sessyi i jakie będą przedmioty następney. (5 Monarszy Sekretarz urządza kancelarią: on odpowiada za istotność wiadomości przedstawiających się Radzie i za należną iasność ich tłumaczenia. Na iego odpowiedzialności gruntuje się wygotowanie wszelkich pism exekucyjnych podług dziennikow Rady tak w iey ogólnym zebraniu iako też po departamentach. (6 Przy każdym departamencie Rady znajduje się ieden Sekretarz stanu i kilku pomocników. Oni przylączają się do kancelaryi Monarszey i w niey odprawiają dzieła podług swoich departamentow. Pomocnicy naznaczaia się z departamentow Ministrow: główna ich powinność zależy na zebraniu wiadomości dopełniających dzieła, potrzebnych dla wyjaśnienia interessu z ministerium przechodzącego.

Przy otwarciu Rady Monarszey i przy wejściu do Niey każdego członka, podpisuje się przez niego przysięga podług ustanowionej formy. Członki Rady zasiadają po departamentach, w porządku ich starszeństwa, oprócz Pre-

zydenta, który zawsze ma pierwsze miejsce. Zasiadanie członków w ogólnym zebraniu dzieje się następnym porządkiem. W niebytności J. J. Mości Prezydent zajmuje miejsce w środku; z prawey strony zasiadają członki nienależące do osobnych departamentow, a z lewey Ministrowie. Przeciwko prezydentowi Rady zaczowszy od miejsca przeznaczonego na dzieła, zasiadają z obydwuch stron Prezydenci departamentow a za niemi następują ich członki. Sekretarze stanu i ich pomocnicy mają osobne stoły; w zwyczajnych zborach zajmują swoje miejsca; w nadzwyczajnych znajdując się niemogą. Sessye departamentow i ogólnych zborow zaczynaia się o godzinie 10tej z rana w dni naznaczone. Oprócz tych sessyi, członki departamentow mogą urządzać między sobą potrzebną w dziełach komunikacyą podług wyznaczenia Prezydentow. W sprawach potrzebujących zebrania 2ch albo 3ch departamentow, mogą się zbierać podług zniesienia się ich prezydentow.

W porządku dzieł Monarszych, które potrzebują utwierdzenia od najwyższej władzy Imperatorskiej, następne przedmioty postępują szczegulniey na uważenie Rady naszey: (1 wszystkie przedmioty wyciągające nowego prawa, ustawy, albo urzędzenia; (2 przedmioty wewnętrznego Rządu wyciągające odmiany, ograniczenia, albo dopełnienia pierwszego położenia; (3 dzieła potrzebujące wyjaśnienia w prawach ustawach i urzędzeniach istotnego ich ducha; (4 szrodki i urzędzenia ogólne do wypełnienia prędszego exystujących praw, ustaw i urzędzeń; (5 ogólne szrodki 5 nadzwyczajnych przypadkach przyjmujące się; (6 wypowiedzenie wojny, zawarcie pokoju, i inne ważne zewnętrzne szrodki, kiedy z okoliczności będących mogą pójść pod uprzednią ogólną rozważę; (7 coroczny rozkład ogólnych monarszych przychodow i rozchodow, sposoby ich zrównania, naznaczenie nowych wydatkow, w ciągu roku zdarzyć się mogących, i nadzwyczajne finansowe szrodki; (8 wszystkie sprawy, że któremi odchodzi iakakolwiek bądź część Monarszych dochodow albo majątkow do własnictwa partykularnego; (9 dzieła o nadgodę obywatelow za majątki na potrzebę Monarszą wzięte, (10 obrachowanie ministrow w urzędzeniu należących do nich części—Ze wszystkich tych przedmiotow wyymiają się te dzieła, które osobliwie będą zostawione bez pośrednie na доклад Ministrow, które podług ogólnego ministrow nakazu należeć będą do komitetu ministrow.

Wszystkie dzieła należące do Rady najprzód idą do iey departamentow właściwych,

oprócz tych dzieł, które, ogólnem rozporządzeniem niżej wyrażonem, albo osobnemi najwyższymi rozkazami, przeznaczone bezpośrednio uwadze ogólnego zebrania Rady. Dzieła przechodzą do departamentów albo od ministrów; albo za osobnym Najwyższym rozkazem: pierwsze i drugie rozbiera i z nich gotuje доклад Monarsza kancelaria, a przedstawuje sekretarz monarszy albo sekretarz stanu lub pomocnik. Porządek opiniowania w departamencie zachowuje się podług prawideł dla ogólnego zebrania Rady niżej przepisanych, wyrok większością głosów dany wciąga się do dziennika. Członki niezgadzające się na wyrok przedstawiają w ciągu tygodnia swoje mniemanie, które i przylacza się w oryginale do dziennika. Ministrowie, chociaż nieobowiązani bydz przytomnemi w departamentach, w swoich dziełach, mogą, kiedy uznają potrzebę, przedstawować objaśnienia swoje osobiście albo przez dyrektorów rządzących częściami. Dyrektorowie oddalają się z sessyi po uczynionem objaśnieniu. Wyroki departamentów zawierające w sobie objaśnienie istotnego ducha praw i przystosowanie ich do szczególnych przypadków, a nieznaczające nowego prawa, ustawy, urządzenia, odmiany pierwszych postanowień lub dopełnienia onych, nieprzechodzą do ogólnego zebrania, lecz przedstawiają się w dziennikach bez posrednie na najwyższą uwagę. Wszystkie inne dzieła po rozpatrzeniu ich w departamencie idą pod uwagę ogólnego zebrania. Wszystkie decyzje departamentu w dziełach partykularnych, wyrażają się w ogólnym widoku prawa lub urządzenia, ażeby rozwiązaniem jednego przypadku można było obiać wszystkie inne z nim iednorodne. Reszta p.

PARYŻ d. 4 stycznia. Na nowy rok Imperator przyjmował powinszowania Xiążąt i Xiężniczek krwi, Xiążąt państwa, Dygnitarzów koronnych, Dam, urzędników domu, Ministrów Senatu, Prawodawców. Byli na audyencyi posłowie mocarstw zagranicznych i prezentowali swoich ziomek. Był Ambassador austr. X. Schwarzenberg, Bawarski Cetto, Wirtemberski Graf Zepplin, Darmsztadzki Baron Pappenheim, Minister włoski spraw zagranicznych Marescalchi. Prezentowali się deputowani miasta Bremen i Libeki. Król Bawarski z królową małżonką oddawali wizytę Imperatorowej Józefie. Xże Prymas był z wizytą w Tuilleries. Imperator. X. Neufchatel, Vice król włoski, Arcy-kancleż, Xże Cadore widziani byli z wstęgą wielką orderu korony Westfalii przez Hieronima Napoleona ustanowionego.

Rozieżdżać się zaczęli wielcy goście, przez nieiaki czas tu zebrani. Już wyiechali Król i królowa wirtemberscy, król i królowa westfalscy, Xże Hohenzollern. Królowie Neapolitańscy i Hollenderscy oraz deputowani Toskanii niebawiac powrócą do swoich kraio. Ofiarowawszy Imperator wielkie i drogie upominki Królowi saskiemu dał znaczne podarki każdemu z gości dostojnych. Wszyscy mieli przydaną sobie gwardyą na straż honorową. Wszyscy wzajemnie obdarzyli przydanych sobie do usług urzędników dworu. Król saski odieżdżając dał po 100 Napoleonsdorów 6 szwajcarom sobie dodanym. Baron Pilsach minister saski udał się stąd

do Drezna—Ambassador Perski odbiera ze skłarbu codzień po 1000 franków na wydatki swoje.

General Kapitan wyspy Francuzkiej przysłał rapport o stanie kwitnącym tej osady. Przytym doniosł o powrocie fregaty Caroline po 6ściomiesięcznym na morzach Indyjskich krążeniu. Spotkała ona 5 okręty kompanii angielskiej Indyjskiej i z tych dwa zabrała po upornej bitwie. Ładunek tej zdobyczy szacowany iest na 15 milionów franków. Oprócz tej wielkiej zdobyczy fregata pomieniona wzięła ieszcze 2 okręty, których wartość do 2 milionów dochodzi. Towary składają się z Indigo iedwabiu i t. d. Przylączył także De Caen listy angielskie na okrętach zdobytych znalezione: zawierają one wiadome już szczegóły korespondencyi Anglików z Chinczykami z powodu zaięcia wyspy Macao. Inne listy zapowiadają zdać się nowe rozruchy w Indyach—Rząd nasz pozwolił okrętom cudzoziemskim wyprowadzać za granicę oprócz wina soli owoców i likworów wiele barzo innych towarów w rękodzielniach fr: wyrobionych; i obok tego dał wolność obcym statkom wprowadzania do portów fr: drzewa do budowy okrętów, skur syrowych, płótna do żaglow, siarki i t. d.

Miedzy wielu anekdotami o wielkiej tu uroczystości wspominają pisma o tym, że kiedy podano Imperatorowi, podług zwyczaju, listę zaproszonych osob na bal mieyski do Ratusza, iedna Dama ze dworu zastanowiła uwagę Monarszą nad nazwiskiem iedney młodey Panny, która chciała pomówić z Imperatorem. Na balu obraca się Napoleon i kilka słów do niej przemawia. Pokazało się że prosiła o uwolnienie siebie od opłaty podatków. Spórzawszy Monarcha na drogie dyamenty, któremi była okryta, rzekł „Mościa Panno! trochę cierpliwości z iey strony, i nieco ekonomiki ze strony iey zaręczonego... znajdzie się w tym reszta“ — Małżonka G. Monnet podała prozbę Imperatorowi. Za pokazaniem się Napoleona w czasie wzmienionej uroczystości wolano „Niech żyje Alexander W, Juliusz Cezar, niech żyje Tytus. Lud nazywał pompę natenczasową uroczystością prawdziwie narodową. Imperator miał mundur czerwony złotem haftowany, kapelusz długimi piórami okryty, szpadę drogiemi kleynotami osadzoną.

Wyprawa do Hiszpanii zbliża się do swojego kresu. Droga przez Bordeaux Bayonne do Madrytu i trakt przez Perpignan do Barcelony, napelnione są żołnierzem francuzkim włoskim i sprzymierzonym. Konskrypcyonisci, Zandarmowie, korpus 8my, gwardya, ciągną bez przerwy pomienionemi drogami. Mianowicie ostatnia wszystkich zadziwia swoją okazałością i mocą: regimenta jazdy i cała artylerya gwardyyska od dział 200 calą godzinę przed Imperatorem przeciągała udając się na kampanię hiszpańską. Adiutant Imperatora Savary Xże Rovigo wysłał w też stronę swoje ekwipaże. Kuchnia monarsza tamże udała się. Wszystkie administracye woyska do Bayonne przeniosły się. Za Dni 8 albo 10 sam Napoleon opuści Paryż. Maior General pierwszy poiedzie.

O porcie handlowym i woienym Flessynge Monitor pisze, że przez zatopienie wielu o-

krętów jest nieprzystępny. Na werstach zrujnowano wszystko do szczytu. Fortyfikacye od morza są zniszczone, od lądu naprawione. Artylerya zostawiona jest zagwożdżoną. W dzień oddalenia się Anglicy doświadczyli na morzu wielkiej burzy: stracili 3 okręty z końmi, z 4go okrętu ledwo uratowano 80 ludzi ze 300; więcej 30 statków osiadło na piaskach, i wszystkie spalone zostały. Mar. Bessieres Xże Jstryi przybył na wyspę Walcheren: Hollandya nie straci udziałności swojej; odpadną tylko 2 departamenta, to jest Zelandya Brabancya i część Hollandyi na lewym brzegu Mozy będąca. Francya więc posunie granice swoje aż do Rotterdamu i odtąd wodą od Hollandyi przedzieloną będzie. Przeciwnie to królestwo daleko więcej zyszcze w nadgrode od Niemiec.

LONDYN d. 30 grudnia. Rada mieyska tuteysza udecydowała i oświadczyła iednomyślnie, że wysypane ogromne summy, wielka strata ludzi w ostatnich daremnych i nieszczęśliwych wyprawach wojennych wzbudziły prawie we wszystkich klassach powszechnie uczucia politowania niechęci i obawy. Już jest rzeczą dowiedzioną, że cała potęga wojskowa i wszystkie bogactwa tego kraju, bezprzykładnym w dziejach sposobem, nieopatrznie i nieuważnie użyte zostały na przedsięwzięcia zawczesne i złe wyrachowane, że one bez korzyści dla W. Brytanii i bez pożytku dla iey sprzymierzeńców zeszły na ogromney ofierze krwi i skarbow. Także znalazła Rada i to, że niedołężny i rozdwojony gabinet pomnożył do wysokiego stopnia klęski takowe, że Ministrowie nayzaufanszi Króla uwikłani w zdradzieckie intrygi opuszczali swoje powinności i z pogorszeniem dla Rządu zdawali się tylko wysilać na wzajemne oszukanie. Postanowiła daley Rada, dla zupełnego przekonania Króla w iey wierności, i dla zapewnienia bezpieczeństwa kraju, mieć baczne oko na publicznych urzędników i na ludu reprezentantów; gdzie iedynie dokładne rejestra wszystkich okoliczności publicznych utrzymać się mogą. Jednomyślnie dała opinią że w terażniejszey wielkiej walce, nikt zbawić nie może państwa oprócz Radców mądrych i sprawiedliwych, a z resztą należy prędko, ściśle i bezstronnie wysledzić czynności winnych. Azatym Rada podała te uwagi z tą prozbą Królowi.

Jerzy 3 na ten adres odpowiedział następnie. „Dziękuję wam za dowody przywiązania i uszanowania dla mnie i familii moiej oświadczone. Ostatnia wyprawa na rzekę Escant miała rozmaite przedmioty naywiększey wagi dla moich sprzymierzeńców i bezpieczeństwa moiego państwa. Ubolewam że część tylko zamiarów moich spełnioną została. Osądziłem za rzecz niepotrzebną rozbieranie czynności moich wodzów na tej wyprawie lądowej i morskiej będących. Parlament ma prawo domagać się o wysledzenie takowych czynności, i wszystko to czynić, co iemu mądrość doświadczona dla dobra oyczyzny poradzi.“

Nigdy audyencya u króla nie była tak liczną i tak wspaniałą iak d. 20, kiedy Ambasador perski z całą okazałością azyatycką pojechał. Na ulicy więcej 10 t. zebrało się ludu. Na powozie z iedney strony słońce iasnia-

ło z drugiey Lew był ozdobą. Margrabia Wellesley przedstawował Posła Królowi.—Persowie nieznają Tolerancyi wystrzegają się wszelkiego współnictwa z ludźmi innego wyznania. Posel dowiedziawszy się że woda płynąca do iego domu służyła innym bliższym mieszkańcom, kazał przerwać rury, niechcąc pić wody, któreby używali podług iego niewierni chrześcianie.—Mówić zaczęto o nastąpić mającey odmianie Ministrow. Podług nowego układu Wellesley na czele interessow skarbowych Canningu styru spraw zagranicznych, Perceval prezydentem Rady, Melville naczelnikiem admiralicji.—Piszą że Wellesley rozjątrzony jest przeciwko wolności druku, azatym z uszanowaniem pisma publiczne dla niego zachowują się. Kto chce mieć wyobrażenie o próżnym człowieku po znać powinien Margrabiego.

Armia nasza ciągle stoi w okolicach Badajoz: główna kwatera w tém mieście. Cała siła wynosi 50 t. Większa nierównie byłaby, gdyby choroby nieprzenosiły żołnierza z obozu do szpitalow. Chorzy przeprowadzają się do Lizbony. Hiszpani mało okazują patryotyzmu zdaie się iż są obojętni na los który ich czeka. Rząd nasz zamyśla przesłać znaczne posiłki w tamte strony, a inni wnoszą że terażniejszy ministerium cofnie wszystkie wyprawy. Hiszpani eale są opieszali i niekorzystają z odniesionych korzyści. Gotwie się na nich burza większa nad inne czasy.

Kupcy Jamaiki prosili o pozwolenie ażeby im wolno było brać z osad hiszpańskich te towary, które dawniey z Ameryki północney miewali. Xże Manchester odmówił ich prozbie rozumiejąc że posel wyprawiony do stanów ziednoczonych umorzy kłótnie i dobre porozumienie przywróci.—Zbroyna siła nasza w ludych wschodnich wynosi 29400 europeyckich i 87500 Indyanow zaciągnionych do milicji—

WIEDEN d. 30 grudnia. Papiery skarbowe upadły daleko niżej niż kiedykolwiek. Za dukata płacą bankocetłami 34 ryńskich czyli 136 zł. pol. Przyczyną tego naybliższą jest strata wielkich Prowincyi, a z niemi kopalni ołowiu żywego srebra i soli. Z ustąpionych prowincyi płyną do Wiednia wszystkie papiery; przeciwnie 40 milionow dochodu rocznego dostało się Francuzom. Mówią iż bankocetłow jest na 1200 millionow ryńskich. Cesarz pokazuje się zawsze prawie w mundurze węgierskim. Ten naród iedynie może podzwignąć los oyczyzny. Ciekawy jest seym zwołany i odroczony niedawno. Cesarzowa przyszła do zdrowia.

Komendantami po prowincyach naznaczeni są w Czechach FM. Kollowrath Krakowski; w Morawii FM. AX. Ferdynand; w Austryi niższej i wyższej FM. Xże Jan Lichtensztein; w Styryi i dalszych częściach Austryi Grł. jazdy Xże Hohenzollern; w Gallicyi FM. Graf Bellegarde; w Węgrzech FM. Alrinczy; w Sklawonii Baron Simbschen; w Kroacyi Baron Hiller w Bannezie. FM. Porucznik Duca; w Siedmiogrodziu Graf Kollowrat Lubotrynski. Pod nami służą inni wodzowie.—Kiedy tak dywizye nasze rozkładają się; woyska francuzkie spieszenie wychodzą z krajow naszych. Korpus 2gi M Oudinot zupełnie ustąpił z granic na-

szych, a rozłożył się w Bawaryi, główna kwatera w Auszburgu, a leże woyska w okolicach Ulmu, Ingolstadt; Neuburga. Memingen. Korpus ten składa się z 5 dywizyi: G Tarrean dowodzi wszystkimi w niebytności Marszałka. Korpus M Masseny wyciągnął do Saltzburga i Berchtolsgaden: główna kwatera w stolicy pierwszego Xięstwa. M Davoust jeszcze w Lintz mieszka: woysku ogłosił że z kontrybucyi wziętych żołd będzie wypłacony na tej stronie Renu. Marszałek Marimont Xże Raguzy i M Macdonald stać mają w Jlliryi.

Z Turcyi sprzeczne wiadomości przychodzą. Komunikacya między Semlinem a Belgradem otwarta. U Serwianow postrzegają wielkie poruszenie—W Sztambule Agent fr Lator Maubourg schwytął i przytrzymał w pałacu fr niejakiego Dandryni intryganta 7miu wysp Jońskich. Poseł Angielski Adair domagał się Porty o uwolnienie iego. Azatym Dywan wezwał Agent fr do wypuszczenia pomienionego Dandryni. JP Maubourg urzędowie odmówił tej proźbie i zawiesić kazał na pałacu Posłów fr herby Napoleona. To przedsięwzięcie zastanowiło nayszechwalszych. Porta posłała straż honorową Janczarską do pałacu fr i oświadczyła J Panu Adair że wydać niemożę człowieka żadanego. Odtąd Janczarowie stać zawsze będą na straży, iak dawniej przed wpływem angielskim bywało, dla honoru Francuzkiego imienia.

MADRYT d. 21 grudnia. Pisma tutejsze donoszą o wielu potyczkach, które zaszły: na końcu pazdziernika w Arragonii: tegonitwy noszą imie kadryllow. Tym większy nabyły sławy że naczelnik rokoszow Baget poymany został w tych obrótach. Wielkie poruszenie widzimy na wszystkich drogach w całej Hiszpanii. Woyska fr: i sprzymierzone postępować zaczęły w rozmaitych kierunkach: wszystkie obróty muszą być stosowne do głównego planu, iaki Napoleon przedsięwziął, i wykonywać przyedzie. Tym czasem kupy rozbójników schwytane i przed Sąd stawione zostały: we wszystkich powiatach zagęścili się byli zbóycy, którzy samym łupieztwem bawili się—Mar: Ney przyjechał do Valladolid na obięcie dowodztwa iednego korpusu—Graf Altamira przestał być Prezydentem nowej Junty Sewilskiej; na iego miejsce nastąpił Biskup Ladiceyski—Anglicy podług powszechnego odgłosu opuszczają okolice miasta Badaioz a cofają się do Portugallii. Niedługo wypędzeni będą z półwyspu, a oręż zwycięzki Imperatora zaprowadzi wszędzie spokojność i szczęśliwość Odrodzenie zupełne następować musi tych krajow: wszystkie stany przybrać muszą nową postać. Stare zwyczaje będą wykorzenione a nowe prawa panować zaczną.

HAMBURG d. 15 stycznia. X. Augustenburg następca tronu Szwedzkiego złożył wszystkie swoje godności uprzednie w Norwegii i udał się do Sztokolmu. Karol 13 mocno chory. Gustaw 4 pojechał do Carsrhue. Stany szwedzkie: postanowiły porządek następstwa na tron szwedzki z potomkow terażniejszego Królewicza z wyłączeniem plei żeńskiej i iey potomkow chociażby byli plei męskiej—Rząd duński liczy w służbie morskiej 1 admirała, a vice

admiralów, 8 kontr-admiralów, 4 komandorów, 15 pod komandorów, 28 kapitanów, 51 pod kapitanów, 64 poruczników, 63 podporuczników: w korpusie morskich kadetów jest 16. Król duński zapowiedział iż żadne okręty bądź obojętne lub przyjacielskie oprócz Amerykańskich niemogą przywozić produktów osadowych do portów duńskich.

Król westfalski powrócił do Cassel d. 7. Nastąpiły publiczne audyencye, powinszowania mowy i oświecenie miasta. Hieronim Napoleon ustanowił order korony Westfalskiej z pensją po 2 t. frankow dla komandorów a 250 dla kawalerów. Do służby westfalskiej przyiód kilku oficerów francuzkich. Stany królestwa zwolane są nieodmiennie na dzień 10sty stycznia Król zagaiać będzie obrady na Seymie—Król wirtemberski powrócił do Sztutgardu. Przed odjazdem rozdał znaki orderu złotego orla Arcy podskarbiemu Lebrun, Ministrowi spraw zagranicznych Xciu Cadore; W. Mistrzowi ceremonii Segur i Koniuszemu Nansouty—W Bawaryi wielkie poruszenia widzieć się daią. Woysko z Austrii powracające całe królestwo napelnia. Oprócz przeprowadzonych dawniej 80 wozow pieniędzmi ładowanych przyszło do Auszburga jeszcze bryk 15 i nadto przyyda 2 transporta. Żołd 2 miesięczny całemu woysku ma być wypłacony. Tyrol cały uspokoiony; lecz niewidać tylko nędzę i zniszczenie—Szwajcarowie zaciągi czynią na dopełnienie regimentow francuzem przyrzeczonych—Woyska ligi reńskiej podług niepewney pogłoski powrócić mają do Niemiec—Napoleon darował akademii Erfurtskiej biblioteki zgaszonych klasztorow.

RZYM d. 18 grudnia. Powiadaia że oyciec S. postanowił na przykład poprzednika swojego z tegoż zakonu Papieża Celestyna złożyć tiarę i resztę dni w świętej spokojności przepędzić. Azatym oczekują wyboru nowego następcy Piotra S—Anglicy oddalili się z morza Adryatyckiego a przeto handel między portami Jlliryi, Wenecyi, Włoch i Turcyą ożywiony został. Okręty z krajow tureckich przybywają do portow włoskich: niedawno 2 zawinęły do Liwrne—Napoleon przestał być spodziewanym we Włoszech przed ukończeniem kampanii hiszpańskiej.

WARSAWA d. stycznia. Fryderyk August wyrokiem d. 7 grudnia w Paryżu podpisanym zabronił cyrkulacyi biletow banku wiedeńskiego w Xięstwie warszawskim; kurs ich ustać równie powinien do d 6 czerwca i w Gallicyi przyłączoney. W tym przeciągu kurs tych papierow między partykularnemi i w skarbie będzie niższy od ceny w krajach austr: pięciu procentami; w tym walorze opłacać się będą długi dawniej zaciągnięte w stosunku nie co do liczby lecz co do waloru natenczasowego—Xże Wodz naczelny oświadczył ukontentowanie korpusowi kadetow, szkole inżynierow i artyleryi. Korpus kadetow na funduszu krajowym tak jest pełny, że na liscie oczekujących jest 50—Regimenta Gallicyyskie i obywatele tego kraju na wierność zaprzysięgli Królowi—Dnia 2go odprawił się uroczysty pogrzeb Stepana Malachowskiego Przewodzącego Senatu 73 letniego weterana, Wszystkie władze i woysko były na tym obrzędzie a teatr zamknięty.

DODATEK Nro 7.

DO GAZETY KURJERA LITEWSKIEGO

w WILNIE dnia 22. Stycznia. ROKU 1810,

Jan Rynkiewicz poddany dóbr inflantskich JW. Podkomorzego i kawalera Zyberka z nauki drugoletniej slosarstwa kosztem dziedzica przy maystrze Syrawatniu mieszkającym pod Grynwaldą utrzymywany 6 Januar b. r. uciekł — Jest on wzrostu średniego górą 2 arszynów — Twarzy pociągłej suchej ciemnej, nosa długiego; oczu ciemnych, włosów białych, nog w stopach nieco kliszawych, wieku blisko lat 20; język jego rodowity, litewski, mówi popolsku sposobem ordynaryjnym, zna nieco po niemiecku i trochę czytania, a w kunszcie slosarskim już ma praktykę szczególnie na rzeczach drobnych dobrej szpulmacherskiej roboty — Odzienie miał surdut ciemno granatowy z żółtymi metalowymi guzikami, spodnie i kamizelkę swietlejsze także z sukna granatowego; także granatową czapkę z czarnym barankiem, i czużykę kolorem wiszniewym — wzywam Publiczność wszczegulności każdego najpokorniejszą prozbą o za arestowanie rzeczzonego zbiega miejscową policją, i o łaskawe dziedzica otym w dobrach Lixnie uwiadomienia, oświadczając w imieniu tegoż przyzwoitą za takowy trud nadgodę — Dan w Lixnie 1810 ianuar 10 dnia.

Sąd taxatorsko exdywizorski na rozdział masy majątku po zeszyłym z tego świata X iu Macieju Hrabie Tyszkiewiczu Kan: Katedry wileń; pozostałego remissą Sątu Gil: Litt: 230 departamentu ustanowionym przewodnictwem teyże remissy uprzednich a mianowicie dnia 14 idącego Mca ianuaryi na tacych w Sądzie swoim wyroków że pałac w mieście Wileń za Sm: Jerzym za Nrem 695 z meblami wszelkiego gatunku i znaczenia z ogrodem fruktowym z oranżerją w niey wszelkiego gatunku roślinami fiansami własności zeszyłego Xcia Tyszkiewicza kanonika pozostały w trzech następnych to jest 20 pierwszy 27 drugi 30 trzeci terminach idącego roku i Mca ianuaryi na wieczność ku własnianiu przez publiczną licytacją więcej dającym za złożeniem tylko w gotowiznie postąpioney i umowioney ilości summy trzeciej części a 2 do terminu 30 ianuaryi 1811 roku na oblig Sądowi z reko-gnacją tegoż Sądu narzecz wierzycieli pozostać mającey Summy, nieinaczej jednak jak za okazaniem pewności ewikcyj porządkiem już to ukazami względem świadectw o swobodności majątkow przepisany wyprzedany będzie: a między tym iżby wszystkie strony pod jakimkolwiek pre-textem do teyże exdywizyi pro et contra należeć mogące ciągle od dnia 15 Mca ianuaryi idącego roku słuchającego sprawy i ku rychłemu Sądzeniu oczewiście mającemu się stawali i wnosili uwiadomienia i zapowiada, Wilno 1810 roku Mca ianuaryi 14 dnia.

Mikołaj Pomarnacki Sędzia Z. wileń: Prezyd exdy.

Folwark Jukiety w Pttu wileń w parafii Malackiej we wszystko obfitujący do 10 tysięcy intraty roczney wynoszący, o mil 10, od Wilna, a od targowych miasteczek Malat o milę, od Učiany mil 4, od Pożelwy mil 2. dziedziczny WJP. Fabiana Dąbrowskiego Komor: woli: jest do wypuszczenia w 5 letnią arędę ktoby sobie życzył ony posydować, może się ułożyć z samym aktorem w tymże folwarku mieszkającym.

Z Pod probostwa S. Jana uciekł 16 ianuar Józefek Tukay przywieziony z plebanii Darewskiej, ubrany w spencerkę i spodnie szafirowe, głowa ostrzyżona i okrągło ogolona, na wieku 17 lat, twarzy gładkiej tłusty czerwony: kto go złapie i doniesie, odbierze nadgodę.

Gubernii witepskiej, Pttu Rzeoczyckiego obywatela Ferdynanda Łukas: wicza poddanka własna z Ruskich staro-obratcow na im Gaszka czyli Agafia i Michajłowna będąc na usługach we dworze Roskoszy przez lat 3 skradłszy z różnych rzeczy i z gotowych pieniędzy na rubli assygnacyjnych 2,000, szkody wynoszący, uciekł w roku

przeszyłym 1809 gbra 2, dnia do rodziny swojej mieszkającej w Guberniach Młuckiej, i wileńskiej, w Ptach Dziśnieńskim, Brastawskim, i Zawileyskim, która ma od urodzenia lat 25, twarzy czerwonej gładkiej pociągłej włosów i brwi rusych, oczu błękitnych, krępa, urody może mieć arszynów 2 i pół wierzcha, z okoliczności więc szkody uczynionej niematey, dać się przez niniejszą gazetę każdemu otym wiedzieć, jeżeliby iey trafilo się jakie zamąż pójście, żeby Duchowieństwo ni dało szluby, każdy zaś wiedząc albo słysząc i postrzegłszy takową zbiegłą dziwkę skrywającą się, raczył dostawić do sądu niższ go ptu: Brastawskiego, albo dać o tym wiedzieć, za co przyzwoitą nadgodę odbierze.

Obrazy, rysunki, oryginalne; tudzież kupfersztychi; i książki w języku włoskim, i łacińskim s. p. WJ. ana Smuglewicza Profesora są do sprzedania w Audi Uniwersytetu wileńskiego każdego dnia od godziny pierwszej rana, do iszey, prócz świąt i niedziel.

Od JW. Grodzieńskiego Cywilnego Gubernatora, tajnego siewietnika Senatora i kawalera podaie się do publiczney wiadomości że na dnia 20 i 30 tego miesiąca będą się odbywać targi w grodzieńskiej skarbowey izbie na dostawkę prowiantu mąki czwartej 49,440, i krup czwartej 4,655, chcący przyiąć na się takowy podrad, raczy na wyznaczone terminy w tamczey skarbowey izbie iawić się dla za warcia na fundamencie praw kontraktow.

Z Litewsko Wileńskiego Gubernińskiego Rządu podaie się do Publiczney wiadomości, że na dnia 10, 17, i 25, tego miesiąca będą się odbywać targi w tuleyskiej skarbowey izbie na dostawkę prowiantu mąki czwartej 39,782, i krup czwartej 3,729, chcący przyiąć na się takowy podrad, raczy na wyznaczone terminy w skarbowey izbie iawić się z dostateczną kaucją lub z pewną pojęką.

Działo się na Ratuszu Wileńskim w Radzie mia ta Wilna Roku 1810 Mca ianuar: 17 dnia.

Rada Mieyska Wileńska ze względu na nowo wydany od Miasta na dochód funduszowy mieyski branne i brukowe zwany, kontrakt trzyletni w warunkach i zastrzeżeniach onym dostatecznie obiętych: ode dnia i terazniejszego Mscą Ianuarii po dzień takiż iszy ianuaryi roku 1813 JPP. Fabianowi, Kajetanowi, Kazimierzowi i Janowi Kosobudzki; instruktarz do poborowania takowego dochodu przepisany, przez zwierzchność potwierdzony, i do tych czas były, w celu aby wszyscy obywatele w ogólności, i każdy wszczegulnie jakkolwiek bądź Produkta i artykuły dla wyprzedazy do tego Miasta sprowadzający byli wiadomi po wiele i z czego mianowicie płacić się powinno tenutorom wzmienionego dochodu brannego; tak w niniejszym ogłoszeniu i iko też w gazecie kurjera litewskiego zamieszcza następny.

imo od bryk kupieckich z towarami bądź zagranicznymi, bądź krajowemi do miasta wchodzących od konia groszy pięć Numero 5.

zdo od każdej fury, z produktem różnego rodzaju, i wiktuałami, mięsiwem, żywiołami oraz paczyniem, z narzędziami gospodarskimi, iakoteż z materiałami iakiegokolwiek gatunku, na sprzedaż do miasta wchodzących od konia groszy pięć Numero 5.

3to podobnież od wszystkich produktów, zboża i wiktuałow, wodą do miasta, bądź na sprzedaż, bądź za kontraktami wprowadzonych: a z brzegow rzeki koniami przewożących się; od konia groszy pięć Numero 5.

4to od furmanek lub bryk z lichtowanymi towarami wchodzących do miasta; od konia groszy pięć Numero 5.

5to od fury drzewa budowlowego z puszczy, lub ze składow mieyskich bądź na rynek bądź za kontraktami, do miasta

wprowadzonego i od konia groszy pięć Numero 5; 6to od każdej firy drzewa opałowego, tak prosto z puszczy, lub ze składow wiejskich na sprzedaż do miasta wprowadzonego, iako i za kontraktami dostarczonego od konia groszy trzy Numero 3.

7mo od każdej firy wapna i cegły; z ustronnych miejsc, to jest: ze wsiów i z tutejszego przedmieścia Snipiszek na sprzedaż do miasta wchodzących od konia groszy 5. N. 5. 8vo od bydłęcia rogatego, do miasta na sprzedaż wprowadzonego groszy 5;

9no od bydłęcia nierogatego oraz barana i kozy groszy trzy Numero 3.

10mo od wszystkich fur generalnie z wyż. pomienionymi produktami, wiktuałami etc; przechodzących przez most mieyski na rzecę wileńską pod arsenalem, w uysciu teyże rzeki, w rzekę większą Wilię, groszem iednym wyżej brać się powinno.

11 tak kupniacy iako i sprzedający towary, produkta materyały, etc bądź z magazynow nad brzeżnych rzeki Wilii, bądź ze składow przed mieyskich, lub ze składow mieyskich; do których się pod pretextem własney konsumpcyi, bez opłatnie produkta wprowadzili; a potem na sprzedaż udeterminowane zostały: mogą właściciele z Tenuatorami zgodzić się na opłatę ogólną, w proporcya niniejszego instruktarza, celem uniknienia kłótni i ambarasow z iad pochodzić mających —

Odtowarów strugami rzeką Wilię spławiających się do Magazynow na przedmieście Łukiszki; a z magazynow Łukiskich, na sprzedaż do miasta wprowadzonych nie brać nienależy —

Tomasz Reyser.

Kommissia Wileńska wzywa do wzięcia podradu, na dostarczenie owsa 1500 czterdzieli i siana 20,500, pudow. Targi codzienne od 10tej do 12tej z rana.

TEATR WILEŃSKI

Dnia 18 stycznia grano komedya Ton Modny. Z ukontentowaniem była przyjęta, zdarzyły się nieakie spóźnienia scen przez JP. Fiszerę i JPanią Henclową. D. 20 Fraś — katanika dawna opera lecz dla piękney muzyki i zabawnych scen nie zle przyjęta, JP. Każyński w roli Fabrycego i JP. Woyciełewiczówna w roli Wiołanty odebrali oklaski.

W dodatku do Nru 6go kuryera Lit.: Recenzor Teatru opuścił, co do sztuki Flet Czarnoksiężki, iakie i czy stosowne do roli dzidy były u 5ch muf królowey Nocy do zabicia Węża, czy ten był należyte zrobiony. Kiedy Tamina gra na flecie w 1szym akcie płaki i grać powinien na powietrzu, a tego nie było. Chory spiewała jedna osoba zamiast kilkunastu. Lecza Braminow była mała, według żądania autora, nie mieli ani piramid każdy dla siebie, ani zwyczajnych traw i palmow: niewiedomo iakiego rodzaju wychodziły zwierzęta zamiast lwów: niewłaściwie i nie do poznania wyobrażono ogień i wodę. Duetto dwóch czarnych ludzi, sama tylko muzyka grała a nikt nie spiewał. W błagalni Izys i Ozryrs Europejskie drzewa nie znajdują się a Ottarz powinien mieć nie już słońca ale tych Bogiń wyobrażenie. Co zaś do Baiarda tragedyi: Monfrone w 1szym akcie miał niestosowną do swojej roli odzież: iedni w zbrojach, drudzy bez oney; iedni w szyszakach, drudzy w kapeluszach w czasie wojny znajdowali się, a przez co cała Iluzya sztuki się traci. Recenzora więc teatru, aby był nadal sprawiedliwszy i na każdy szczegół baczniejszy i w doniesieniach rzetelniejszy uprasza się

W domie Porochitańskim przy zamkowej bramie w mieście Wileńskim sytuowanym JW. Hrabi Niesiołowskiego Generała wóysk Polli: znajdują się Łazienki i Łazienia wygodna ruska obok młynu Królewskiego pod Nrem 7m położone do zaarendowania na rok lub pół roku ktoby sobie życzył wziąć one w dzierżawę arendowną, zgłosić się zechce do właściciela onych w domu JW. Ogińskiego Podskarbiiego na przeciw S. Jana mieszkającego. Januاری 18 dnia Ru. 1810.

Jan i Katarzyna Chodasewiczowie obywatele wileń: mają domy, browary piwne i wódczanę w mieście Guberni Wileńskie idąc na Antokol pod Nrami 1351, 1352, i 1353

oraz plac pusty pod Nrem 1354, nad brzegami rzek Wilenki i Wilii położone, do wyprzedania; życzący sobie nabyć one, ma się udać do samych Aktorow pod Nrem 1352 będących; którzy rzeczone possessye, żądają mieć od siebie kupione iedynie celem zaspokoienia wszystkich swych wierzytelicieli: łatwość zaś dla nabywcy będzie wcale dogodna gdyż iaka wedle umowy nastanie summa, większa prawie część oney na siódnym, a tysiąc ozer zół na piątym procencie u tegoż nabywcy zostawać może: oświadczają przytém ciż aktorowie, że iasliby tego potrzeba było do starczą kupującemu prawną ewikoya,

Sąd taxator exdywizor Bruciski w namowie będący uwiadamia wszystkich Pretensorow, i debitorow massy zesłego Vice Marszałka Walentynowicza że dekret w dniu 24 mca stycznia Ru teraz 1810 w Biliuciszkach zaczęnie się promulgować —

Soroka Sędzia Ziem Oszmianski

Jeleński Prezydent Grodzki Rosiński

Xiąże Giedroyc Sędzia Grodzki Wileński

Dwie kamienice dwu-piatrowe do zgromadzenia kościoła Ewangelickiego należące iedna na Niemieckiej ulicy pod Nrem 372 wprzód a teraz 141 obok kościoła Ewangelickiego, druga na zaułku idąc do kościoła S. Mikołaja pod Nrem 369 wprzód a teraz 165 sytuowane ze wszelkimi przynależnościami sklepami i dalszym zabudowaniem wypuszczać się będą przez Publiczną licytacją więcej dającemu w trzyletnią arendowną possessją w trzech terminach pierwszym d. 19 drugim 24 trzecim i ostatecznym 31 mca ianuar 1810 Ru. Zyczący takowe kamienice aukcyonować mają się iawić do sali licytalney przy kościele Ewangelickim na niemieckiej ulicy sytny w której licytacya odbywać się będzie.

W Mieście w Wilnie pod Nrem 218 kamienica WJPani Ludwiki Serdakowskiej Pisarz: jest do przedania na przedmiesciu Zarzecznym przy moście Biskupim niegdys zwanym — Przeto życzący kupić niech się zgłosi do samey Aktorki mieszkającej w tymże domie.

W przeszłych gazetach wiadomosci umieszczono o zbiegłym Adamie Łukowiczu od Franciszka Bytrama, dodać się teraz ta pewność iż tenże Łukowicz uciekając zgubił przez siebie napisane świadectwo odbytey trzyletniej ekonomiki służby, w którym nazwał Pana wydającego mu świadectwo Kazimierzem Buywenem a swoje nazwisko Łukowicz przemienił w Bozostowskiego: na pieczęci są wgórze litery K: I: B: nadole: I: P. ostrzeżę się zatem ażeby pod pozorem takowego fałszywego świadectwa zdrada nie kryła się, a szkodę ponoszący Bystram, iezliby gdzie tenże przemieniający nazwisko wysledzony był, uwiadomienia prosi.

LOGOGRYF przez L.

Z Osmiu liter się składam, gdy zaś zmieszasz one;
Wraz znajdziesz przez kogo jest królestwo rządzone;
Znajdziesz co winnych straszy, co w stróży damski służy;
Co bieg czasu czterech por. w ieden okres dłuży
Rzekę, co kray szczęśliwi przez swoje powodzi;
Kapłanicę w Inkassach, co Alonzie sprzyja
I co dzielnych rycerzy rzadko w boiu maia;
Wszystko zaś w swém porządku, jest imie istoty,
Która ma w udział światło, wdzięk, i przymioty:

Cena targowa			
Od d. 16 Stycznia do d. 25 tegoż		Rub	Kop
Beczka	Zyta syrowego - - -	6	—
	Pszenicy - - -	15	—
	Jęczmienia - - -	6	80
	Owsa - - -	4	—
	Grochu - - -	6	—
Faska	Masła - - -	4	—
Asygnacya	100 Rubli - - -	50	9
Dukat	- - -	3	20